

Stortingets finanskommité

Prop. 1 LS (2019-2020) Skatter, avgifter og toll 2020

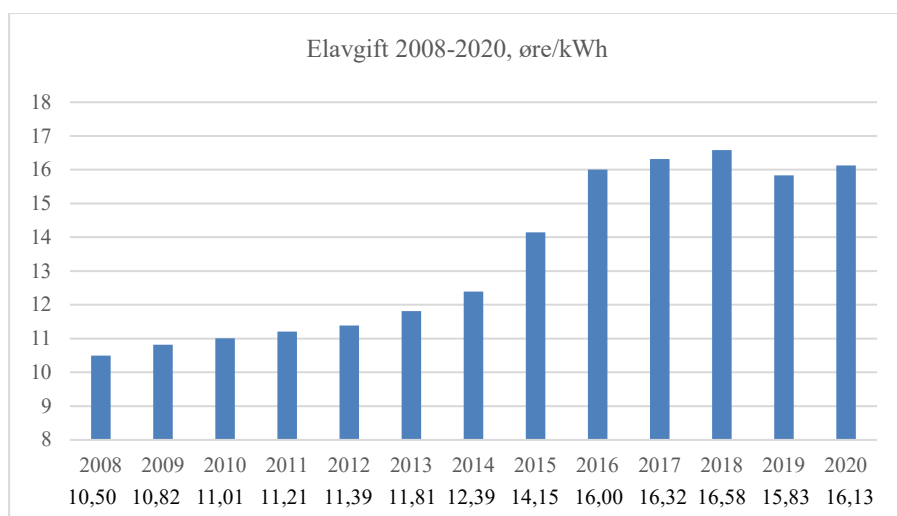
Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk fornybarnæring. Energi Norge representerer ca. 280 bedrifter som produserer, frakter og selger strøm og varme. Medlemsbedriftene står for 99 prosent av kraftproduksjonen og dekker 90 prosent av nettkundene i Norge.

Fornybarnæringen jobber for bedre klima, sikker forsyning og grønn vekst.

Det er bred politisk enighet om at klimaendringene og arbeidet for å redusere global oppvarming er en av vår tids største utfordringer. Avgjørende for å lykkes i dette arbeidet, er å vri energiforbruket fra fossil til fornybar energi. Fornybarnæringen kan spille en sentral rolle i denne prosessen, og vi vil peke på to forhold som vi mener må tillegges stor vekt i denne omleggingen.

10.6 Avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

Regjeringen foreslår å prisjustere elavgiften fra dagens 15,83 øre/kWh til 16,13 øre/kWh. Elavgiften har utviklet seg slik de siste årene:

For 2019 ble elavgiften redusert med 1 øre/kWh sammenlignet med hva en prisjustert sats ville ha blitt. De foregående årene ble imidlertid satsen ved flere anledninger økt med et påslag ut over prisjustering. Når elavgiften øker mer enn avgiftene på fossil energi, innebærer det en konkurransevridning i disfavør av fornybar energi. Skal man nå klimapolitiske målsettinger er det nødvendig å vri energiforbruk fra fossil til fornybar energi. De senere års avgiftspolitik, bortsett fra 2019, har derfor virket direkte negativt i forhold til et grønt skifte – "det det vi vil ha mer av må vi beskatte mindre og det vi vil ha mindre av må vi beskatte mer".

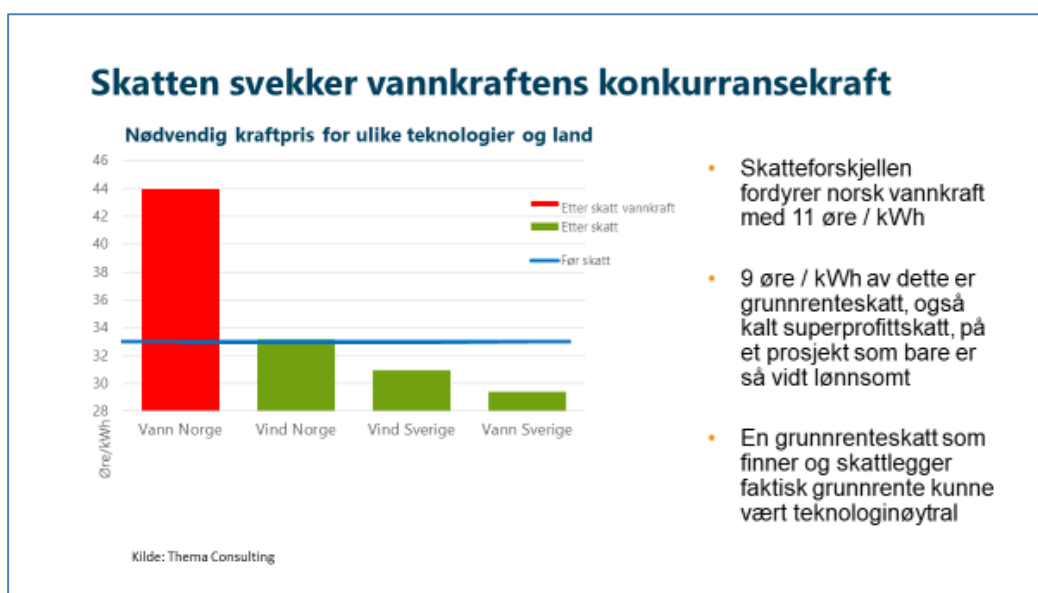
Energi Norge mener det er viktig å fortsette i den retning regjeringen foreslo i fjorårets budsjett, nemlig å redusere avgiften på elektrisitet. Økte priser på CO₂-utslipp i Europa merkes også på strømprisene i Norge. I tillegg til de klimapolitiske hensyn, er elavgiften sosialt urettferdig, og økte strømpriser bør også av den grunn kompenseres noe gjennom redusert elavgift. Dette er et forhold regjeringen også omtaler i kap. 10.6 "I perioden 2014-2016 ble elavgiften satt opp med vel 3,5 øre per kWh. På grunn av lave kraftpriser betalte husholdningene likevel mindre for strøm enn de foregående årene".

Skattlegging av vannkraftverk

Dette er et tema som ennå ikke ligger på finanskomitéens bord, men som er sentralt i prosessen med elektrifisering av energibruken. Regulerbar kraftproduksjon blir viktigere i et system med stadig mer uregulerbar kraftproduksjon. Dette er en utfordring regjeringen erkjente ved å sette ned et ekspertutvalg i juni i fjor, for å gjennomgå og foreslå endringer i vannkraftbeskatningen.

Utvalget la nylig fram sin rapport, NOU 2019: 16 *Skattlegging av vannkraftverk*. Utvalget drøfter under hvilke betingelser dagens grunnrenteskatt ikke hindrer investeringer og peker på at disse betingelsene i liten grad er oppfylt. Utvalget legger til grunn at slike imperfeksjoner, som konsolideringsmodellen med krav om offentlig eierskap, må løses utenfor skattesystemet. Utvalget konkluderer likevel med å anbefale videreføring av dagens grunnrenteskattmodell og treffer derfor dårlig med hensyn til å redusere problemene med dagens kraftverksbeskatning.

Utvalget foreslår å fjerne kommunale ordninger og samtidig skjerpe grunnrenteskatten. Energi Norge har over lang tid pekt på at det er *utformingen* av grunnrenteskatten som hindrer gjennomføring av lønnsomme investeringer i modernisering og utvidelser av gamle kraftverk, noe figuren nedenfor illustrerer:

Alle partier på Stortinget har i sine partiprogrammer påpekt behovet for å legge til rette for opprusting av vannkraften. Utvalgets forslag bidrar ikke til dette, og forslagene har utløst sterkt negative reaksjoner fra så vel vertskommunene for kraftanleggene som fra kraftselskapene og deres eiere. Fornybarnæringen er opptatt av å legge igjen verdier der kraften produseres. Utvalgets forslag vil svekke den lokale oppslutningen om noe vi trenger mer av, nemlig fleksibel, fornybar kraftproduksjon.

Energi Norge er urolig for at utvalgets mislykkede forsøk på å redusere barrierene for videre utvikling av vannkraften, vil føre til at prosessen med å få på plass et investeringsnøytralt kraftskattesystem skyves ut på ubestemt tid.